

Z Á P I S N I C A

z VII. riadneho zasadnutia Rady vlády Slovenskej republiky pre duševné zdravie

Miesto: Kongresová sála MZ SR

R.Č: S19704-2024-S-RVDZ-006

Dátum: 17.06. 2024 o 14:00 hod.

Zoznam prítomných, ospravedlnených a neprítomných je uvedený v prezenčnej listine, ktorá tvorí prílohu 1 k zápisnici.

Program zasadnutia:

1. Otvorenie zasadnutia
2. Prerokovanie a schválenie programu zasadnutia
3. Informácia o zmenách v Rade vlády SR pre duševné zdravie a o plnení úloh vyplývajúcich z uznesení rady
4. Práca výborov (výstupy zo zasadnutí výborov a práca pracovných skupín)
5. Výstup zo stretnutia predsedov výborov k nadrezortnej spolupráci
6. Precedens zrušeného Štandardného postupu pre diagnostiku a komplexný manažment zdravotnej starostlivosti o dospelú osobu s transsexualizmom a ďalšia spolupráca medzi Ministerstvom zdravotníctva SR a Slovenskou psychiatrickou spoločnosťou
7. Prerokovanie návrhu na Systematické financovanie psychosociálnych služieb prostredníctvom Fondu na podporu duševného zdravia
8. Rôzne
9. Záver

Bod č. 1 – Otvorenie zasadnutia

Predseda Rady vlády Slovenskej republiky pre duševné zdravie p. Zuzana Dolinková (ďalej len „predsedníčka Rady“) otvorila zasadnutie Rady vlády Slovenskej republiky pre duševné zdravie (ďalej len „Rada“) príhovorom, v ktorom pripomenula, že Rada vlády SR pre duševné zdravie bola zriadená hlavne s cieľom koncepčne a strategicky riešiť reformu v oblasti starostlivosti o duševné zdravie a ako jednu zo svojich úloh má to vypracovať koncepčný a strategický materiál v oblasti duševného zdravia pod názvom Národný program duševného zdravia a Akčný plán Národného programu duševného zdravia na roky 2023 až 2030. Tento materiál by mal byť schválený vládou SR už v auguste tohto roku.

P. Desanka Kanderová (ďalej len „tajomníčka Rady“) následne informovala prítomných o zastupovaniach, respektíve neprítomnosti na zasadnutí. Podpredsedníctvo Rady na zasadnutí reprezentovali p. Michal Štofko a p. Ján Gabura.

Zistený počet členov s hlasovacím právom prítomných na zasadnutí: 30

Minimálny počet hlasov potrebných na prijatie uznesenia: 16

(p. Čahojová mala pri hlasovaní 2 hlasy – ako poverená zastupovaním p. Breznoščákovej a p. Stavrovskej)

Bod č. 2 – Prerokovanie a schválenie programu zasadnutia

Predseda Rady oboznámila zúčastnených s programom a otvorila rozpravu k návrhu programu zasadnutia Rady, predsedníčka dala následne hlasovať o schválení návrhu programu zasadnutia. P. Štofko požiadal o presunutie bodu 7 (Návrh uznesenia k systematickému financovaniu psychosociálnych služieb

prostredníctvom Fondu na podporu duševného zdravia) na bod 4, vzhľadom na neodkladné pracovné povinnosti. Program bol prijatý jednohlasne.

Schválený program zasadnutia tvorí prílohu 2 k zápisnici.

Bod č. 3 – Informácia o zmenách v Rade vlády SR pre duševné zdravie a o plnení úloh vyplývajúcich z uznesení rady

Tajomníčka Rady informovala zúčastnených o zmenách v obsadení Rady v nasledovnom znení:

- členom za Slovenskú komoru psychológov sa stal jej prezident PhDr. Ján Grossmann,
- členkou za Slovenskú komoru sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce sa stala Mgr. Martina Ondrejková,
- členkou za Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR sa stala Mgr. Lenka Svoradová,
- podpredsedom rady za Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR sa stal Ing. Ján Hrinko, PhD.,
- členom za Ministerstvo vnútra SR sa stal JUDr. Rastislav Hajko, PhD..

Ďalej tajomníčka Rady informovala prítomných o uzneseniach:

Uznesenie RVDZ č.11/2021 - Návrh na vytvorenie Národného centra duševného zdravia ako kľúčového nástroja na realizáciu strategických aktivít v oblasti duševného zdravia SR

Úloha je zatiaľ nesplnená vzhľadom na to, že predseda Výboru pre výskum sa vyjadril, že z dôvodu organizačných zmien na MŠVVM SR bude renominácia zástupcov do RVDZ. Následne by RVDZ s novými zástupcami chcela opäť otvoriť daný návrh.

Uznesenie RVDZ č.12/2021 - Návrh realizácie projektu Zber a spracovanie údajov o duševnom zdraví

ONK predložilo na MIRRI návrh na využitie čerpania finančných zdrojov v rámci Programu Slovensko (európske fondy) v rámci špecifického cieľa *RSO1.2 Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy* a opatrenia 1.2.1 Podpora v oblasti informatizácie a digitálnej transformácie, (B. Podpora v oblasti zvýšenia kvality poskytovaných verejných služieb) predkladá návrh projektu: „Zber a spracovanie údajov o duševnom zdraví“

Zámerom projektu je vytvoriť národný informačný systém Starostlivosť o duševné zdravie. Projekt vychádza z potreby koordinovaného prístupu k zadefinovaniu a systematickému zberu potrebných údajov o stave duševného zdravia slovenskej populácie.

Systematický zber a spracovanie údajov o duševnom zdraví výrazne napomôže k zadefinovaniu a vyhodnocovaniu parametrov/indikátorov kvality a efektivity poskytovania starostlivosti o duševné zdravie a prispeje k ďalšiemu rozvoju poskytovaných služieb. Výstupy projektu majú prispieť k identifikácii potrieb rozvoja, štandardizácii a skvalitneniu procesov starostlivosti o duševné zdravie, zvýšiť dohľad nad poskytovanou starostlivosťou, optimalizovať a sprehľadniť poskytované služby/programy/opatrenia. Aktivita plánovaná na Q3 2024. (VKSDZ)

Na základe uznesenia RVDZ č. 12/2021 a bodu č. 4 Zápisnice zo zasadnutia RVDZ, ktoré sa uskutočnilo dňa 26.9.2022, bola po schválení ministrom zdravotníctva dňa 14.12.2022 zriadená Pracovná skupina na koordináciu aktivít pre vytvorenie Národného registra duševných ochorení ako poradný orgán generálneho riaditeľa Sekcie zdravia.

Pracovná skupina sa po vymenovaní jej členov zišla na online pracovnom stretnutí dňa 8.2.2023. Predmetom pracovného stretnutia boli pripomienky k podkladom zaslaným členom pracovnej skupiny v podobe návrhu novely zákona č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 153/2013 Z. z.“) a zakotvenie Národného registra duševných ochorení ako nástroju pre zber a prácu s dátami tak, ako to vyplýva z uznesenia RVDZ. Cieľom pracovného stretnutia

bolo sformulovanie návrhu novely zákona a možnosť realizácie z pohľadu implementačnej praxe. Výsledkom pracovného stretnutia bol legislatívny návrh, ktorý Sekcia zdravia opakovane predkladá ako pripomienky k návrhu novely zákona č. č. 153/2013 Z. z.

MZ SR predložilo na MIRRI návrh na využitie čerpania finančných zdrojov v rámci Programu Slovensko (európske fondy) v rámci špecifického cieľa *RSO1.2 Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy* a opatrenia *1.2.1 Podpora v oblasti informatizácie a digitálnej transformácie* v rámci vyhlásenia výzvy a národného projektu zameraného na aktivitu *Podpora zberu dát od poskytovateľov zdravotnej starostlivosti - vytvorenie "Národného registra duševných ochorení"* a *Podpora a vytvorenie systému zberu dát od poskytovateľov ZS v oblasti evidencie ochranných liečení MZ SR*. Tento zámer bude môcť byť realizovaný po dedikovaní finančných prostriedkov z alokácie MIRRI.

Aktuálne po dohode s NCZI, ktoré vníma potrebu prehodnotenia spracúvania zozbieraných dát o duševnom zdraví, sa pripravujú koordinované rokovania tak, aby mohol byť Národný register duševných ochorení zaradený do návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov pripravovaného v nadväznosti na Plán legislatívnych úloh vlády SR na rok 2024, kedy má byť táto novela predložená na rokovanie vlády SR v októbri 2024.

Uznesenie RVDZ č. 14/2022 - Návrh na vyhlásenie dopytovo orientovanej výzvy na podávanie projektov na budovanie systému prevencie syndrómu vyhorenia u zdravotníckych pracovníkov na Slovensku

Odporúčanie RVDZ k vytvoreniu dopytovo orientovanej výzvy na podávanie projektov na budovanie systému prevencie syndrómu vyhorenia u zdravotníckych pracovníkov na Slovensku a k prijatiu potrebných opatrení vedúcich k efektívnemu fungovaniu a udržateľnosti systému prevencie syndrómu vyhorenia u zdravotníckych pracovníkov bude konzultovaná so sekciou európskych programov a projektov MZ SR s cieľom nájsť vhodné možnosti realizácie navrhovaného projektu.

V NPDZ je zachytená aj táto potreba v týchto výstupoch:

- zriadená medzirezortná a multidisciplinárna PS pri RVDZ k vypracovaniu programu na podporu zdravého bytia a kvality života pracujúcich, týkajúcich sa psychohygieny, psychoregulácie a ochrany a podpory zdravia (behaviorálne faktory zdravia) v zmysle odporúčaných preventívnych postupov MZ SR.
- vypracovať vzdelávací program na podporu duševného zdravia odborníkov poskytujúcich starostlivosť o duševné zdravie populácie.

NPDZ a akčný plán NPDZ na roky 2023 – 2030 by mal byť predložený na vládu v auguste 2024.

Následne by sa mali začať úlohy vyplývajúce z Akčného plánu.

Uznesenie RVDZ č. 15/2022 - Návrh na postupné budovanie personálnych kapacít pre oblasť duševného zdravia v zdravotníctve

Výzva RVDZ k doplneniu návrhu na postupné budovanie personálnych kapacít pre oblasť duševného zdravia v zdravotníctve o počty ďalších zdravotníckych a nezdravotníckych pracovníkov vyžadovaných pre optimálne fungovanie systému starostlivosti o duševné zdravie, k prepracovaniu systému stanovovania personálnych noriem pre odborníkov pracujúcich v oblasti duševného zdravia bude čiastočne riešená v pripravovanej Stratégii rozvoja ľudských zdrojov v zdravotníctve. Čiastočne v riešení legislatívnym ukotvením sociálneho pracovníka a peer konzultanta v zdravotníctve. Aktuálne bola vo februári 2024 zriadená pod VKSDZ pracovná skupina pre komunitnú starostlivosť, ktorej jedným z cieľov je vypracovať štandard „cesty pacienta“ s dôrazom na komunitnú formu naprieč celým systémom psychiatrickej starostlivosti a definovať rozsah kompetencií jednotlivých odborníkov v rámci práce multidisciplinárneho tímu.

Uznesenie č. 23/2022 Návrh na zriadenie pracovnej skupiny k financovaniu aktivít v rámci primárnej prevencie v oblasti duševného zdravia

Dané Uznesenie sa nahrádza Uznesením č.2 zo dňa 10.4.2024 k Systematickému financovaniu psychosociálnych služieb prostredníctvom Fondu na podporu duševného zdravia a jeho implementácie

do verejných politík, ktoré predkladá prostredníctvom predsedu Výboru pre psychosociálnu podporu v oblasti duševného zdravia a zároveň podpredsedu rady p. Štofka na schválenie Radou vlády SR pre duševné zdravie na VII. zasadnutí Rady.

Bod č. 4 – Návrh na uznesenie k systematickému financovaniu psychosociálnych služieb prostredníctvom Fondu na podporu duševného zdravia

Slovo prevzal p. Štofko (podpredseda Rady a zároveň predseda Výboru pre psychosociálnu podporu v oblasti duševného zdravia). Predložil návrh k predmetnému uzneseniu členom Rady. Cieľom je predovšetkým zabezpečiť systematizované financovanie a vyplnenie hluchých miest a dier medzi sociálnou a zdravotnou starostlivosťou, respektíve starostlivosť o duševné zdravie ako aj zabezpečenie financovania psychosociálnej podpory.

p. Kotrbová vzniesla pripomienku k predkladacej správe uznesenia v znení:

Na strane 5 tretí odsek od konca v druhej vete slová "potreby pacientov v rámci sekundárnej aj terciárnej prevencie" sa nahrádzajú slovami "potreby pacientov v rámci **primárnej**, sekundárnej aj terciárnej prevencie **poskytovanej v rámci zdravotnej starostlivosti**."

Tamtiež prvá veta slová "podpory zdravia v rámci primárnej prevencie, ktorej cieľom je, aby klienti neprepadli do systému zdravotnej starostlivosti" sa nahrádzajú slovami "podpory zdravia v rámci primárnej **ambulantnej a všeobecnej populačnej prevencie v zdravotníctve**, ktorej cieľom je, aby pacienti **zbytočne priskoro** neprepadli **do ústavnej** zdravotnej starostlivosti."

Odôvodnenie: Primárna prevencia existuje aj v rámci zdravotníctva 1. ako súčasť poskytovanej zdravotnej starostlivosti - ide najmä o pacientov v (primárnej) všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti (individuálna, skupinová), ale aj 2. ako súčasť činnosti (ochrana a podpora zdravia) poradní zdravia v úradoch verejného zdravotníctva (= populačná prevencia) - vid' zákon o zdravotnej starostlivosti a zákon o ochrane a podpore zdravia. Na túto skutočnosť nadväzujú a od nej sa odvíjajú odporúčané postupy MZ SR, ktoré boli nedávno prijaté: Odporúčaný štandardný preventívny postup MZ SR na rozvoj prevencie v komunitnej multiprofesionálnej a integrovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti pre dospelých, Odporúčaný štandardný preventívny postup MZ SR Psychologické a psychofyzologické postupy v prevencii úzkostných porúch, Štandardné psychologicko-behaviorálne postupy MZ SR v prevencii srdcovocievnych ochorení, Nefarmakologická prevencia a liečba neurodegeneratívnych ochorení, Štandardný postup na prevenciu nadhmotnosti a obezity poradenskými prostriedkami, atď., ktoré obsahujú odporúčania na postupy, ktoré by sa mali používať.

p. Lukačovičová doplnila, že v 5. odseku nie sú spomenuté zdravotné sestry.

Tajomníčka Rady prečítala text uznesenia návrhu, ku ktorému vyhlásila hlasovanie. Návrh uznesenia bol prijatý, na základe výsledkov hlasovania.

ZA	PROTI	ZDRŽAL SA HLASOVANIA
29	0	1

Schválené uznesenie Rady č. 26/2024 tvorí prílohu 3 k zápisnici.

Bod č. 5 - Práca výborov (výstupy zo zasadnutí výborov a práca pracovných skupín)

Predseda výboru pre kvalitu starostlivosti o duševné zdravie Barbora Maliarová informovala, že od posledného zasadnutia Rady vlády pre duševné zdravie, Výbor pre kvalitu starostlivosti o duševné zdravie zasadal vo februári, kde sa schválil harmonogram prác tohto výboru zriadili sa tri pracovné skupiny.

1. Pracovná skupina pre komunitnú psychiatrickú starostlivosť

Návrh úpravy komunitnej zdravotnej starostlivosti a zariadenie komunitnej psychiatrickej starostlivosti. Do návrhu zákona má byť vypracovaný návrh verejnej minimálnej siete poskytovaní špecializovanej ambulantnej starostlivosti pre odbor psychiatria, detská psychiatria, gerontopsychiatria a medicína drogových závislostí. Rovnako by mal byť vypracovaný štandardný operačný postup - cesta pacienta, komu pomôcť psychiatrickou starostlivosťou a zoznam výkonov.

2. Pracovná skupina pre zdravotnú starostlivosť v odbore klinická psychológia

táto má za účel vypracovať 3 výstupy 1. Návrhu novely vyhlášky o kategorizácii ústavnej zdravotnej starostlivosti. 2: Návrh ukotvenia minimálnych požiadaviek na personálne zabezpečenie, materiálno-technické vybavenie a to pri definovaní ambulancie klinickej psychológie, klinicko psychologického stacionáru a oddelenia klinickej psychológie

3. Pracovná skupina pre sexuológiu, sexuologické ochranné liečenia a oblasť problematickej sexuality

Cieľom pracovnej skupiny je vytvorenie štandardných operačných postupov pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti, odborné zameranie sexuológia.

Bod č. 6 – Výstup zo stretnutia predsedov výborov k nadrezortnej spolupráci

Tajomníčka Rady prevzala slovo, aby informovala Radu o výstupe zo stretnutia predsedov výborov k nadrezortnej spolupráci jednak členov Rady, jednak výborov z dôvodu zefektívnenia spolupráce, koordinácie, vzájomnej informovanosti a posunu činnosti Rady. Každý výbor vypracuje harmonogram činnosti a následne ho sprostredkuje aj ostatným výborom Rady. Za týmto účelom má byť zriadený zdieľaný priečinok. Okrem toho každý výbor zašle prehľad realizovaných a zároveň aj plánovaných aktivít. Vzhľadom na priority reformy duševného zdravia máme 5 priorít, ktoré boli definované v Národnom programe duševného zdravia. V poslednom bode predsedovia výborov navrhli prehodnotiť systém zastupiteľnosti a hlasovania členov. Pod výbormi sú a budú realizované úlohy prostredníctvom pracovných skupín.

p. Vršanský predstavil Výbor pre psychosociálnu podporu v oblasti duševného zdravia, ktorý reflektuje na najnovšie trendy a princípy uplatňované po celej Európe a na celom svete, a to sú princípy koprodukcie, princípy zotavenia, využívanie služieb ľudí so zažitou skúsenosťou, ktorý tvoria novú pracovnú silu v oblasti duševného zdravia, pretože všetci vieme, že máme nedostatok odborníkov a samozrejme, že máme posilniť aj bazálne komunitné služby. Výbor v najbližšej dobe vypracuje materiál, ako majú služby psychosociálnej podpory fungovať. Základom je odbremenenie špecialistov, aby bolo možné pokračovať v reformách.

Bod č. 7 - Precedens zrušeného Štandardného postupu pre diagnostiku a komplexný manažment zdravotnej starostlivosti o dospelú osobu s transsexualizmom a ďalšia spolupráca medzi Ministerstvom zdravotníctva SR a Slovenskou psychiatrickou spoločnosťou

Tajomníčka Rady odovzdala slovo členovi Rady p. Patarákovi, ktorý informoval o precedense zrušeného Štandardného postupu pre diagnostiku a komplexný manažment zdravotnej starostlivosti o dospelú osobu s transsexualizmom v nasledovnom znení:

Úsilie danej veci oddaných odborníkov Slovenskej psychiatrickej spoločnosti SLS a spolupracovníkov z iných disciplín na materiáloch upravujúcich, štandardizujúcich a popisujúcich zdravotnú starostlivosť o dospelé osoby s transsexualizmom, má už päťročnú históriu, plnú paradoxov, zákrut a slepých uličiek. Nebudem ju na tomto mieste širšie rozvádzať, ale vzhľadom na fórum, na ktorom sa nachádzame, a vzhľadom na to, že som oficiálnym reprezentantom Slovenskej psychiatrickej spoločnosti, cítim povinnosť reflektovať postoje Slovenskej psychiatrickej spoločnosti a Ministerstva zdravotníctva SR v tejto veci.

V roku 2019 to bol práve priamy podnet z Ministerstva zdravotníctva, ktorý uviedol do pohybu prácu na odbornom usmernení, vydanom v marci 2022 ako „Odborné usmernenie na zjednotenie postupov poskytovania zdravotnej starostlivosti k zmene pohlavia pred vydaním lekárskeho posudku o zmene pohlavia osoby administratívne evidovaného v matrike“. Jeho platnosť bola neskôr Ministerstvom zdravotníctva pozastavená a podmienená vypracovaním štandardného postupu, ktorý bol ako „Štandardný postup pre diagnostiku a komplexný manažment zdravotnej starostlivosti o dospelú osobu s transsexualizmom“ schválený 3.3.2023. Oba dokumenty boli vypracované interdisciplinárnym tímom a ich kľúčovými osobami boli pani docentka Ľubomíra Izáková a pani doktorka Barbora Vašečková, authority a popredné odborníčky v prostredí slovenskej psychiatrie. Napriek tomu, že išlo o dokumenty vyžiadané samotným Ministerstvom zdravotníctva a napriek dlhoročnej námahe odborníkov, ktorí sa im aktívne venovali, boli týmto istým ministerstvom obidva zrušené. Prvý bol zrušený ešte na jeseň roku 2023, z dôvodov deklarovania politickej

stability. Druhý – ktorý je v plnom zmysle slova medicínskym štandardným postupom, čiže nie je nijako spätý s politikou Slovenskej republiky, pretože je vyjadrením konsenzu odbornej obce, bol zrušený 3.4.2024, v napätej atmosfére pred druhým kolom voľby prezidenta Slovenskej republiky. Ministerstvo zdravotníctva sa k veci vyjadrilo, že sa „*plne stotožňuje s odborným obsahom tohto štandardného postupu*“ a ako dôvod zrušenia udalo „*značný etický a celospoločenský dopad*“. Vzhľadom na to, že schváleniu štandardného postupu predchádzala etická a právna analýza, vypracovaná kolektívom autorov pôsobiach na právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, a vzhľadom na opätovné zavedenie deregulácie zdravotných postupov po zrušení štandardného postupu, má však negatívne etické dopady zrušenie štandardných postupov. Ich existencia naopak spriechodňovala konkrétne riešenia pre konkrétne osoby, ktoré sú odkázané na našu odbornú starostlivosť a voči ktorým má Ministerstvo zdravotníctva plnú zodpovednosť. Je veľkým paradoxom, že došlo k zrušeniu štandardného postupu, s ktorým sa pritom Ministerstvo zdravotníctva v odbornej rovine plne stotožňuje.

„Situácia, keď odborná klinická prax podlieha rozhodnutiam na základe zástupných dôvodov, vytvára nebezpečný precedens s ďalekosiahlymi dôsledkami.“

V deň zrušenia štandardného postupu, teda 3.4.2024, Výbor Slovenskej psychiatrickej spoločnosti zareagoval vyhlásením, v ktorom okrem iného uvádza: „*Týmto rozhodnutím ministerstvo neguje dlhoročnú spoluprácu s odbornými spoločnosťami a odborníkmi, ktorí sa podieľali na vypracovaní Štandardného postupu práve na základe jeho požiadavky. Zároveň nás a našich kolegov stavia do situácie, kedy musíme prehodnotiť charakter a zmysel našej ďalšej bilaterálnej spolupráce. Pokiaľ odbornosť, skúsenosti a vedomosti nie sú od nás požadovaným vkladom a nie sú brané do úvahy, nevidíme ako výbor SPsS SLS priestor na ďalšiu zmysluplnú spoluprácu s MZ SR.*“ Precedens zrušeného, hoci odborne správneho štandardného postupu, totiž naštobil dôveru a ochotu psychiatrov a odborníkov v oblasti psychického zdravia participovať na príprave a implementácii ďalších štandardných postupov v praxi, pričom odbornú spoločnosť v súčasnosti aktívne čakajú mnohé výzvy. V aktuálnej situácii vzniknutej uvedeným precedensom, teda možnosťou i zo zástupných či inak povedané – akýchkoľvek – dôvodov takto zneplatniť a znegovať činnosť a námahu odborníkov, sa sťažka hľadá vôľa na činnosť prácu na ďalších dokumentoch, ktoré sú však pre klinickú prax a v konečnom dôsledku pre našich pacientov nesmierne potrebné.

Na dôvažok, zrušenie štandardného postupu nie je v súlade s „*Memorandom o spolupráci pri realizácii reformy psychiatrickej starostlivosti medzi Ministerstvom zdravotníctva SR a Slovenskou psychiatrickou spoločnosťou*“, ku ktorej sa 6. júna 2022 spoločne zaviazali jej vtedajší predstavitelia pán minister Vladimír Lengvarský a hlavná odborníčka v odbore psychiatria Ľubomíra Izáková. V znení tohto memoranda sa okrem iného uvádza aj spoločný cieľ maximálnej inklúzie pacienta do spoločnosti, za psychiatrickú spoločnosť záväzok definovať odborné štandardy či garantovať destigmatizačné aktivity, či za ministerstvo záväzok vopred upozorniť a komunikovať so psychiatrickou spoločnosťou svoje zásadné kroky a rozhodnutia. To, čo sa udialo vo vzťahu k zrušeniu štandardného postupu, je žiaľ narušením týchto záväzkov zo strany MZ SR. Celá záležitosť dôvodne a prirodzene otriasla dôverou Slovenskej psychiatrickej spoločnosti k spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva SR, k spolupráci, ktorá je však nevyhnutná a jediná mysliteľná vo vzťahu k pokusom o reformovanie psychiatrickej starostlivosti na Slovensku alebo jej modernizáciu, k spolupráci, na ktorú sú obe strany existenčne odkázané. Bez spolupráce s Ministerstvom zdravotníctva nedosiahne psychiatrická spoločnosť žiaden relevantný cieľ z pohľadu zmien v psychiatrickej starostlivosti, jej organizácie či regulácie, a bez spolupráce so psychiatrickou spoločnosťou nedosiahne ministerstvo žiadne efektívne ciele vo vzťahu k osobám so psychickými poruchami alebo psychickému zdraviu ako takému, pretože tie musia byť odborne vypracované, posudzované a garantované. Prosím o túto spoluprácu, avšak za podmienok, v ktorých by vzájomnú dôveru mohli cítiť obidve strany, a v ktorých by sme mohli vnímať, že ide o zmysluplnú činnosť naplnenú obsahom, nie iba nevyhnutné formálne procesy, ako aj za podmienok, v ktorých by došlo k splynutiu našich zámerov a snáh. Napokon, nezabúdajme na tretiu stranu, ktorá je zdôvodnením, cieľom a konzumentom našej činnosti a spolupráce – na pacientov. Oni by pre nás mali byť

motiváciou a v prípade akýchkoľvek sporov a nedorozumení aj horizontom, pri pohľade na ktorý sa dokážeme dohodnúť na spoločnom smerovaní.

Máme pred sebou totiž zásadné výzvy, ktoré majú vyslovene urgentnú podobu a na ktorých musíme nevyhnutne pracovať.

Bod č. 8 – Rôzne

Hlavná odborníčka v odbore psychiatria Ľubomíra Izáková, zástupca Slovenskej lekárskej komory Ivan André a členka rady zastupujúca Združenie samosprávnych krajov SK Silvia Pekarčíková viedli diskusiu ohľadom potreby nárastu lôžok na psychiatrických oddeleniach. Hlavná odborníčka v odbore psychiatria Izáková apelovala na reformu psychiatrickej starostlivosti – nerušiť, ale ani nerozširovať počet lôžok. Z diskusie vystala aj požiadavka viac sa zamerať na oblasť primárnej prevencie, urýchlene vybudovať nové stacionáre a zariadenia komunitného typu z dôvodu deinštitucionalizácie a liečby pacienta v prirodzenom prostredí.

Bod č. 9 – Záver

Tajomníčka Rady poďakovala všetkým prítomným za aktívnu účasť na zasadnutí, vyzvala zúčastnených k budúcej spolupráci a ukončila zasadnutie Rady.

Vypracovala: Desanka Kanderová, tajomníčka Rady

Schválila: Zuzana Dolinková, predsedníčka Rady